

Investiční rozhodování: Kritéria hodnocení

Oldřich Starý

21. března 2025

Podrobný briefingový dokument k poskytnutým zdrojům

Tento dokument shrnuje hlavní témata, nejdůležitější myšlenky a fakta obsažená v poskytnutém přepisu mluveného slova na téma investičního rozhodování a souvisejících ekonomických konceptů. V dokumentu jsou zahrnuty citace z původního zdroje pro ilustraci klíčových bodů.

1 Hlavní témata

1.1 Kritéria investičního rozhodování

Přednášející úvodem definuje, co investoři zvažují při rozhodování o investici. Kromě ekonomických aspektů (nákladů a přínosů) zdůrazňuje i další kritéria.

Citace: „ *tady mám nejprve podle čeho se investor rozhoduje co zvažuje* Takže v zásadě když se rozhodujete o nějaké investice investici tak zvažujete ekonomické aspekty co vám to přinese co Vás to stojí A samozřejmě pak mimo ty ekonomické aspekty jsou ještě další... “ (0:00:33 - 0:00:55)

Příklad: Dostavba jaderné elektrárny Temelín, kde kromě ekonomiky hrála roli i výše podílu domácích zdrojů, doba výstavby, spolehlivost partnera a jeho zkušenosti.

Vícekritériální hodnocení: Při zvažování více kritérií neexistuje objektivní metoda, vždy se jedná o subjektivní proces. Existuje celá řada metod, od primitivních bodovacích až po sofistikovanější metody agregovaných preferencí.

1.2 Omezené zdroje a budoucí užitky

Důležitým aspektem investičního rozhodování je zohlednění omezenosti zdrojů a odhadování budoucích užitků.

Citace: „to omezený zdroj a jsou to budoucí užitky u toho omezeného zdroje Já to přirovnávám zase třeba ke vzduchu ke kyslíku jo eh když jste sem dobíhali někteří jsem viděl že jste dobíhali sem eh na přednášku Tak jste asi neřešili že když se zrychlíte že vyčerpáte víc kyslíků Vůbec vás to ani nenapadlo že jo protože kyslíku je všude kolem dostatek Tak jste prostě zrychlili a Doběhli ten zdroj je neomezený tak nemáme důvod s ním nějakým způsobem šetřit...“ (0:04:41 - 0:05:16)

Odhadování budoucích užitků je nejisté a finanční manažeři se v podstatě spoléhají na „křišťálovou kouli“.

1.3 Problémy s odhadem nákladů a časový horizont investic

Přednášející ilustruje na příkladech (např. Bostonský kanál, tunel Blanka, Atomium v Bruselu) časté překračování původních rozpočtů u velkých stavebních projektů. Dále zdůrazňuje, že každá investice může být reprezentována hotovostním tokem (příjmy plus, výdaje minus). Zisk je účetní položka, kterou lze upravovat.

1.4 Typy investic

Investice lze dělit na:

- ekonomicky závislé (kde je nutné posuzovat více investic dohromady, protože jedna bez druhé nedává smysl),
- ekonomicky nezávislé (kde lze vybírat jednotlivé investice samostatně),
- vzájemně se vylučující investice (nutnost výběru pouze jedné z možností).

1.5 Kritéria hodnocení investic

Přednáška se detailně věnuje různým kritériím pro měření hodnoty investice a jejich klasifikaci.

Absolutní kritéria vs. Relativní kritéria: Dělení podle toho, zda zohledňují časovou cenu peněz.

Průměrná doba návratnosti: Absolutní kritérium, které nebere v úvahu časovou cenu peněz.

Průměrná roční výnosnost investice (ROI): Relativní kritérium, které také nezohledňuje časovou cenu peněz.

Čistá současná hodnota (NPV): Absolutní kritérium, které zohledňuje časovou cenu peněz pomocí diskontní sazby.

Vnitřní výnosové procento (IRR): Relativní kritérium, které zohledňuje časovou cenu peněz.

2 Důležité myšlenky a fakta

- Při investičním rozhodování je klíčové zvažovat jak ekonomické, tak i další (sociální, politická) aspekty.
- Vícekriteriální hodnocení investic je subjektivní a neexistuje na něj univerzální objektivní metoda.
- Odhadování budoucích přínosů investic je vždy spojeno s nejistotou.
- U ekonomicky závislých investic je nutné optimalizovat celek, nikoliv jednotlivé části.
- Časová cena peněz je zásadní koncept, který by měl být zohledněn při hodnocení investic.
- NPV je obecně považováno za nejlepší kritérium pro hodnocení investic.
- IRR je populární kritérium, ale může vést k chybným rozhodnutím.
- Výnos a riziko jsou spojené nádoby – vyšší potenciální výnos je obvykle spojen s vyšším rizikem.

Tento briefingový dokument poskytuje přehled klíčových témat a argumentů prezentovaných v daném zdroji.